

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

73. ÅRGANG

9. SEPTEMBER 1961

A V I N N H O L D E T :
RELIGION - EN «PRIVATSAK»? - JOURNALISTEN OG VI -
KIRKEN: MIDDEL — IKKE MÅL - DET STORE BUD - BLIKK
PÅ TIDEN - LITTERATUR - UTLANDET

NR
17

NESTE NUMMER UTKOMMER 23. SEPTEMBER 1961

HAR DU KALL

til å gi ditt liv til Kirken i Norge i den norske søsterkongregasjonen av den hellige Frans fra Xaver?
Oppgavene er mange —arbeiderne få.

Skriv til:

Moder Zita, St. Franciskussøstrene, Nygårdsgt. 3, Bergen.

ET LITE UTVALG FRA VÅRT LAGER AV GRAMMOFONPLATER:

Chefs d'oeuvre grégoriens. Et utvalg av de vakreste gregorianske hymner og deler fra messen kirkeåret i gjennom, sunget av benediktinerne i Encalcatklosteret. Tekst på latin og fransk. 30 cm. Kr. 25.—

Spitituals and Gospel Songs, med Mahalia Jackson, De Paur Chorus, Norman Luboff og hans kor. 30 cm. Kr. 40.50

Magdalith. Ny prisbelønnet plate med bibelske sanger på hebraisk av den enestående jødiske sangerinnen. 25 cm. Kr. 18.50

Exultate. Polyfoniske motetter fra det 16. årh. Mannskoret Schola du Grand Scolasticat des pères du Saint Esprit de Chevilly. 25 cm. Kr. 25.—

Fra påskennattliturgien i den russiske kirke. Sunget av munke i Chevetogne, Belgia. Tekst på kirkeslavisk og tysk. 25 cm. Kr. 25.—

ST. OLAV BOKHANDEL

AKERSV. 5, OSLO - TLF. 42 37 43

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68.

Kontortid 12—13 hver dag

unntatt lørdag.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke
Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke
Lunden Kloster
St. Elisabethsøstrenes
Pleiehjem
St. Katarinahjemmet
St. Franciskus Kirke
St. Franciskus Hosp.
St. Pauls Kirke
Vår Frue Kirke
Marias Minde
St. Franciskussøstre-
nes Moderhus
Øyenklinikken

Oslo

Arendal

Bergen

Hammer-
fest

Hønefoss

Lillestrøm

Tromsø

Trondheim

Tønsberg

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service: 56 56 90

VI VENTER

enda på kontingenten fra en del etter-
nølere. Vi må nå straks gå gjennom hele
abonmentkartoteket og sende en påmin-
nelse til de som ikke har betalt. Venn-
ligst spar oss for ekstra utgifter og
send oss kr. 18.— for året 1961. Post-
giro nr. 153 21. Bankgiro 3965/163.

St. Olavs eksp. Akersv. 5, Oslo.
Tlf. 42 31 70.

LEGMANNSRÅDET

OSLO KATOLSK BISPEDØMME
Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

St. Hallvard Kameratklubb

har møte hver torsdag kl. 19.30, i Urte-
gt. 29, Oslo. Tlf. 68 08 68.

FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN

V. Torvg. 9.
Tlf. 30 416.

Katolsk opplysnings-
og lesesentrum.

Åpent alle hverdager
kl. 9.30—13, 17—21.
Lørdag kl. 9.30—13.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 10. SEPTEMBER (16. s. e.
pinse): Ep. Ef. 3, 13—21. Ev. Luk. 14,
1—11. Mandag: Ferialdag. Tirsdag: Ma-
rias navnefest. Onsdag: Ferialdag. Tors-
dag: Korssets reisning. Fredag: Marias
syv smerter. Lørdag: Kornelius og Ky-
prian, marl.

SØNDAG 17. SEPTEMBER (17. s. e.
pinse): Ep. Efes. 4, 1—6. Ev. Matt. 22,
34—46. Mandag: Josef av Kupertino.
Tirsdag: Januarius og hans lidelsesfeller,
marl. Onsdag: Imbredag. Torsdag: Mat-
teus, apost. og evang. Fredag og Lørdag:
Imbredager.

SØNDAG 24. SEPTEMBER (18. s. e.
pinse): Ep. 1. Kor. 1, 4—8. Ev. Matt.
9, 1—8.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER

OSLO KATOLSK BISPEDØMME:	Stille	Høy-
	messe	messe
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.30	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 21 25 87	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HONEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52550	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.45
STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11949	—	10.45
St. Olavs kapell	8.00	—
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegår- den tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20221	6.15	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00
ÅLESUND: Vår Frue kirke, Nørvesund, tlf. 3066	—	11.00
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15 6.20	10.30 —
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	—	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Pater Hallvard Rieber-Mohn O.P., pater Erik Gunnes O.P.
Redaksjonens adresse: Neberggaten 15, Oslo NV.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo
Kontortid: 9,30—16. Lørdag 9,30—14. - Tlf. 42 31 70
Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år -
Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 10 dager før utg.dagen
(se nederst på omslagssiden). 24
nummer årlig. - Postgiro 153 21.

RELIGION - EN „PRIVATSAK“?

Når dette leses er stortingsvalget umiddelbart forestående, efter en valgkamp som, i hvert fall når dette skrives, gir inntrykk av å ha møtt svak publikumsinteresse. I en tid da bombeattentater, vannkanoner og politisperringer har tatt argumentenes plass i både det ene og det andre europeiske kulturlandet, bør vi visst ikke klage over den forbløffende stabiliteten i norsk politikk — den gjenspeiler jo ikke minst et samfunn der alle er enige om den grunnleggende målsetning og arbeider sammen om å skape frihet og menneskelige kår for alle.

Norske katolikker er en altfor liten folkegruppe til å kunne spille noen egentlig rolle som politisk faktor. Så meget mer som deres stemmer, efter alle solemerker å dømme, fordeler seg på samtlige eksisterende demokratiske partier. Forbeholdet gjelder selvfølgelig kommunismen, som her — like vel som i andre land — er uforenlig med katolsk tro og livsholdning, i sin dogmatiske materialisme. I en av de radiodebatter som har funnet sted under valgkampen ble kommunisten *Just Lippe* stilt overfor spørsmålet om kristendommens kår under kommunismen. Hans taktisk forsiktede svar om at «religion er en privatsak» overbeviste ikke mange — i de land hvor hans meningsfeller styrer eneveldig, er religionen så «privat» at en må velge mellom den og blant annet retten til utdanning — det er tilfelle i for eksempel Øst-Tyskland. Faktisk er religion i våre øyne så lite en «privatsak» at retten til å prege det offentlige liv i alle dets forgreninger ut fra ens religiøse overbevisning er uadskillelig forbundet med et samfunn der de grunnleggende menneskerettigheter blir respektert.

Vi tar visst neppe feil når vi hevder at svært mange katolikker føler seg temmelig hjemløse i norsk politikk. Ikke fordi de savner et «katolsk parti», tilsvarende dem en finner i en rekke europeiske land. Fordelen ved å konsentrere kristne mennesker i en spesiell partibås er bare unntagelsesvis overbevisende — ofte er den tvert om mer enn tvilsom. Men snarere fordi vi følger en verdiskala som i bunn og grunn er en helt annen enn den som dominerer vårt samfunnsliv. Ut over sine yrkes- og næringsinteresser, som de selvsagt må ha lov til å forsvare, vet katolikker godt at samfunnets som individets liv forgiftes av den ensidige og nærsynte kamp for levestandarder i en tilværelse uten høyere målsetning. Under den «praktiske» og «dagsaktuelle» politikk ligger så altfor ofte tanker om mennesket og dets bestemmelse som ikke

kan være våre. Når den er på sitt aller verste, kan den politiske drakamp i Norge te seg som rivninger mellom to sorter krass materialisme, uten videre syn for hva som egentlig foredler og hva som faktisk fornedrer menneskelivet. Nodens avskaffelse er ganske visst et gode så stort at vi knapt kan verdsette det. Men den er ikke noe mål, den er et utgangspunkt.

Religion er så lite en «privatsak» at den tvertom er ment å være et salt, en surdeig i hele samfunnslivet. Det gjelder også politikken. Det er en av grunnene til at de kristne heller bør spres — på saltets vis — enn samles i et kar for seg, der saltet risikerer å ligge uvirksomt. De politiske partiene trenger alle sammen dette saltet. Kristendommens hender blir lett bundne og hjelpeløse dersom kristne mennesker gjør den til en synlig avgrenset «sak» i det politiske liv — en sak som belemres og belastes med alle de sneie manøvrer og taktiske kombinasjoner som partipolitikken fører med seg. Men fordelt rundt om i politikken, hver i sitt parti, kan nettopp kristne mennesker gjøre sin tro gjeldende, fordi den medfører denne mangelvare i moderne mentalitet: Et samlenende grunnsyn og en fast begrunnet verdisans.

Skulle vi ut fra disse mer teoretiske betraktninger nevne noen konkrete merkesaker som nettopp katolikker kan vekke forståelse for, langt ut over sin egen krets, er det naturlig å kreve livsmuligheter for det frie barmhjertighetsarbeide som utrettes av våre private sykehus og peke på den grunnleggende menneskerettighet som skulle tillate en å velge skole for sine barn, uten å bli økonomisk straffet for det. Enkelte partier viser allerede voksende positiv forståelse her. Men det er ikke noen umulighet å arbeide for at forståelsen brer seg til andre. Og fremfor alt: det er alt annet enn et *handicap*, det er tvert om en sunn og sann situasjon, at en «kristen» politikk i dag står og faller — ikke med makt, men med åndskraft og inspirasjon.

HRM.

Folk flest har nokså romantiske forestillinger om presse-yrket — de overser oftest hva det rommer av regelrett slit, ofte med en materie som lever kortere enn døgnfluen. Også i toppstillingene krever det slit, med samt vitalitet til å bære slitet gjennom de fem verdensdeler i et jernhardt kappløp med tid og konkurrenter. Og for å komme så langt, må allerede noe annet foreligge: Erfaring, kunnskaper, skjønn og talent.

Barbro Alving — hele Sveriges «Bang» — har alle disse egenskapene, og det i en grad som har gjort henne til verdensreporter. For «Dagens Nyheter» og senere for «Vecko-Journalen» har hun «dekket» de helt store begivenheter under den siste menneskealder. Å tale med henne er som å bla i en stor og fengslende bildebok fra vår egen tid.

I 1936 og 1937 var hun krigskorrespondent på regjerings-siden i den spanske borgerkrig — ouverturen til ti redselsfulle år for Europa. I 1938, under München-krisen, var hun i Prag og opplevde at den første av de små nasjoner ble kastet til ulvene. I 1939 var hun i Finland og fulgte vinterkrigen mot Russland. I april 1940 — tro ikke at det var tilfeldigvis! — var hun i Norge og så med egne øyne sammenbruddet av det engelsk-fransk-norske forsaret av Namsos-området. Over Petsamo ble hun evakuert med et amerikansk skip — hun ville til London og skrive om britenes måte å ta «blitzen» — tyskernes terrorbombing — på. Men det ble USA. I 1945 var hun tilbake i Oslo og fulgte Quisling-prosessen. Senere sørget hun for etterkrigs-reportasjer fra England og Tyskland. I 1947 fulgte hun krigsforbryter-prosessen i Japan, hvorpå hennes oppdragsgivere, med god teft for sikker investering, sendte henne verden rundt. Selv påstår hun at der tilfeldigvis hendte noe overalt hvor hun kom — deling av India, kolonikrig i Indonesia, borgerkrig i Kina og det ene med det annet. Men forklaringen er visst enklere: Barbro Alving er av de journalister som med finstemt sans for «modne» situasjoner sørger for å befinne seg der hvor noe skjer.

Hun har vært i traden siden 1928 og kjenner og elsker sitt yrke — ett av dem som kan sluke sin utøver med hud og hår. Etsteds på disse mange kryssende veier møtte hun også Kirken og gikk beslutsomt inn gjennom dens

JOURNALIS

EN SAMTALE MED

hoveddør: Vissheten om at i Kristus og hans virkelighet — og der alene — samles alle tilværelsens mangslungne tråder som i én hånd. Få av hennes samtidige hadde på godt og ondt sett så meget av mennesker, land og begivenheter som hun. Men alle brikkene i dette menneskenes store, merkelige spill av kamp, håp, tragedie og gjenreisning ble først føyd sammen til et mønster med mening en dag hun satt i et fly mellom Paris og Frankfurt med et krusifiks i sin hånd og visste at dét i én samlende sum uttrykte virkeligheten.

Barbro Alving ble døpt og opptatt i Kirken i Paris for to år siden.

Som deltager i den nordiske studieuken for katolske akademikere i Nastola i Finland nylig svarte hun villig og med en karakteristisk blanding av vital humor og inn-trengende alvor på noen spørsmål vi lenge gjerne har villet stille en virkelig topp-representant for journalist-yrket, om de menneskelige og etiske problemer som knytter seg til pressen i vår tid.

★

Hun sitter på en gressbakke og røker en sigarett, etter et forfriskende bad i en av Finnlands tusen sjøer, mellom to foredrag på en kongress med tett-besatt program. Her er ingen irritasjon å spore over at nå skal man altså til å tale «fag» midt i ferietiden. Barbro Alving lyser tvert om så påfallende opp over å kunne drøfte pressen at det røber en gammel og ennå like ung kjærlighet til avisenes verden.

Vi vet på forhånd nøyaktig hvor vi vil hen med våre spørsmål. Det viser seg snart at dit går også Barbro Alving gjerne — slik blir det en spennende «promenad» gjennom problemer som det lesende publikum av gode grunner sjelden ser behandlet på trykk. Viktige problemer — ikke minst for den som søker å vurdere livet etter Evangeliets krevende anvisning: «I verden, men ikke av verden.»

DEN FARLIGE SPIRAL

— I Norge, Barbro Alving, har vi nylig hatt en foredragsserie i Kringkastingen over temaet «Min mening om avisene», der en serie talere har øst ris og ros ut over vår presse. Blant annet ga flere av deltagerne uttrykk for uro over en merkelig forsimpling i vår tids journalistikk. Det kunne være interessant å høre en erfaren «bladneger» uttale seg om hvorvidt den presse vi kjenner i Norden er blitt bedre eller verre på de 35 årene De har arbeidet i den?

«Bang» ser opp i den blå finske himmel og lukker tålmodig øynene. Det kan man forstå — spørsmålet er for sammensatt til å bli besvart slik i en håndvending. Men i en-to-tre har hun delt opp og arrangert «stoffet» med øvet hånd:

— Teknisk er jo fremskrittet overveldende, som enhver kan se. Men jeg går ut i fra at det er pressens innflytelse over menneskesinnet De har i tankene. Og der må det nok fastslås, dessverre, at pressen — også hos oss — med uhyggelig fart har utviklet seg til det verre. For oss som synes at journalistikken er ett av de fineste yrker et

TEN OG VI

BARBRO ALVING

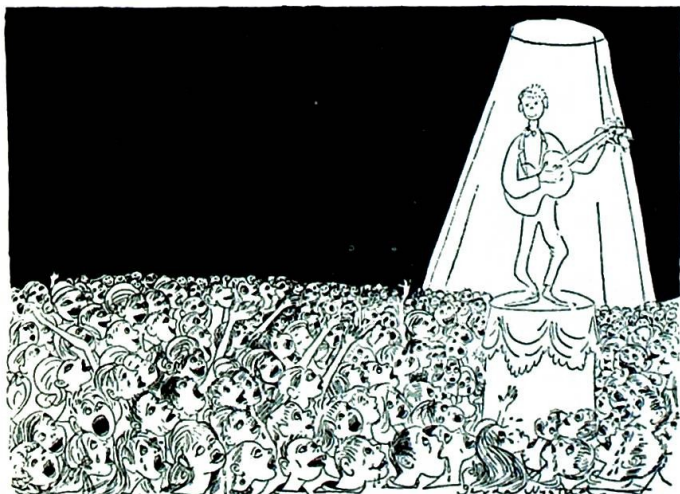
menneske kan ha, må dette føles som et dypt personlig og alvorlig problem, for øyeblikket er det tydelig at den dårligere delen av vår presse trekker den bedre delen med i et uhyggelig kappløp — i de mest seriøse morgenaviser skjeles der i dag iherdig til middagspressens hardkokte konkurranse- og salgsmetoder. De større ressurser og det fullkomne tekniske apparat som en moderne avis rår over, har ikke ført til en tilsvarende stigning i kravene til kvalitet.

— Hva er årsaken til dette?

— Der er selvfølgelig flere årsaker. Men en av de viktigste er sikkert at flere og flere aviser lar seg dra inn i den farlige spiral som heter «størst mulig opplag», som om det er noe mål i seg selv, uansett hvordan en oppnår det. Legg merke til at de avisene som anses for de beste i verden — britenes «Times», franskmennenes «Le Monde» og selv amerikanernes «New York Times» ikke lider av denne elefantsyken. De er alle forholdsvis små aviser, som gir avkall på topp-opplagene for å kunne forbli tro mot seg selv. En avis skal ikke først og fremst være «affär» og industri.

Hun tenker seg om.

— Den der foredragsserien De nevnte kunne gjøre seg bra i Sverige også. Kanskje ville en eller annen av kritikerne oppdage, at det farligste ved avisene slett ikke er det som alle kan se er «dårlig» stoff. Langt mer betenkelig er vår oppfatning av hva *nyhetstjenesten* egentlig er for noe. Det er amerikansk presse som har definert begrepet «news» — nyheter — så ettertrykkelig at ingen lenger reflekterer noe over det: «Nyheter» er katastrofer, politiske kriser, kriger, ulykker, forbrytelser, skandaler med samt tilliggende herligheter. Med andre ord: «Nyheter» er noe som nesten utelukkende angår det destruktive i tilværelsen, de hentes fra det mørke feltet i vår livsopplevelse. Har De tenkt på hvor farlig det er at «det lyse feltet» — det byggende, den jevne innsats i dagliglivet, kjærlighetens og ydmykhetens stillferdige innsats, lykkeverdiene hos almindelige «uinteressante»

«Rocke-helten» — avgud idag, knust imorgen.
(Karikatur i dagbladet «Politiken»).

mennesker blir så fortiet som de blir i avisenes overskrifter og spalter? Det er ikke «news»! Verre enda blir det fordi de «svarte» nyhetene meddeles rått og uformidlet: Hurtigere enn noen gang før, men ukommentert. Avisene føler ikke nok ansvar når det gjelder å forme lesernes dømmekraft. Det hele går for fort — så blir det bare verdens-«stressen» en får på frokostbordet i den minste avkrok — som om det skal gjøre noen til bedre og lykkeligere mennesker.

DET STORE VI

— Tror De på noen bedring her, Barbro Alving?

— Vi som selv er pressefolk vet jo godt at det langt overveiende flertall av våre kolleger er ikke bare dyktige, men gjennom anstendige og hederlige personer som, ofte uten å se det selv, presses av krefter *utenfra* til noen ganger å bære seg uanstendig ad. Det må innrømmes at der i pressekretser tenkes lite bevisst over dette avgjørende spørsmål: *Hva er egentlig pressens funksjon?* For tiden synes pressens evne til selvransakelse lammet. Det skal nok komme til å vise seg at det er farlig — og kanskje skjebnesvangert — også for pressen selv.

— Hva sikter De til nå?

— For det første at journalistens yrke, som da jeg som ung gikk inn i pressen var ansett for noe midt i mellom sigøyner og bohem, dog var steget til et ansett og hederlig levebrød i folks omdømme. Nå glir det langsomt og sikkert nedover igjen — og det er bittert. Og for det andre at jeg er redd for den menneskelige fiasko det innebærer dersom vi journalister ikke makter å holde såpass orden i vårt eget hus at der må paragrafer og rettsforfølgelse til. Enten må vi selv utforme og respektere visse normer for menneskebehandling og rett til privatliv, eller så kommer lovgivningen til å gjøre det på våre vegne. Aftenavisene har lært opp leserne til å stille helt skamløse krav om å få utlevert sine medmennesker — og resten av pressen dras med i kappløpet. Vet De at i dag har et par unge mennesker som kysser hverandre på en benk eller en mann som ligger beruset på en trapp ingen som helst rettslig beskyttelse mot å bli fotografert som «stoff» og sendt ut til offentligheten i en halv million eksemplarer?

— Og her misbruker pressen sin makt?

— Dessverre, ja. Ikke bare ved indiskresjoner — det er egentlig ikke det farligste. Men ved å forføre almenheten til å stille uanstendige fordringer. Vi hadde nylig et tilfelle i Sverige: To unge gutter ble borte på sjøen under seiling. I to døgn var foreldrene uvitende om deres skjebne. Det ble to forferdelige døgn for dem, ikke bare på grunn av angsten og den langsomt snikende vissheten om at de var druknet. Men på grunn av nettopp pressen, som åpnet en heseblesende jakt på dette sensasjonsstoffet. Deres telefoner ble blokkert, gjeskeftige reportere skulle fotografere og spørre ut, og ba om barndomsbilder av de forsvunne — kort sagt... Menneskers angst og lidelse ble her faktisk dratt inn i *underholdningsindustrien* — det ubevisste ved denne råskapen er uhyggelig

— Pressen bygger da også noen ganger opp?

— Ja — men også da kan den komme til å knuse. Hvor mange av disse syngende tenåring-idealene tror De tåler, uten livsvarig skade på sjelen, å bli hevet opp som en avgud, for så å bli krystet og kastet bort som et sitronskall? De er jo barn — er det ikke umenneskelig å «forbruke» dem som stoff på den måten?

ET ETISK PROBLEM

— Det stiller altså pågående etiske problemer å være journalist i dag?

Kirken: Middel - ikke mål

Av
**PETER
SCHINDLER**

I sin nye prekensamling «Den hellige lektie» (cfr. «St. Olav» nr. 24 i fjor) taler pastor Peter Schindler på 17. søndag etter pinse ut fra Efeserbrevets 4. kapitel, 1—6 vers, der Paulus inn-trengende oppfordrer de troende til enhet og forståelse seg i mellom. Pastor Schindler gjør først rede for det økumeniske håp og den lengsel etter gjenforening som i vår tid gjennomstrømmer kristenheten, og som også gjør seg sterkt gjeldende i den katolske kirke. Og med karakteristisk blanding av nøktern livsnærhet og fromt hjertelag sier han så et Pauli — og Petri! — ord til sine trossfeller som vi her bringer i utdrag.

Hva er den største hindringen for «En Verden» — kristelig sett? Det evindelige *Jeg*, oppsvulmet til et *Vi*: Å tenke om religion og Kirke som de verdslige tenker om politikk — i kategoriene «imperialisme» og «parti». Vi er ikke et parti som er fratatt sine rettigheter og nå skal til å danne en kraftig opposisjon for å gjenvinne tapte posisjoner, og ikke lar oss by noe av flertallet. Og vi er ikke et rike som har mistet et par provinser som vi av all makt og med alle midler må erobre tilbake, for så — etter denne styrkelse å oppsluke et par naboriker.

En annen hindring er det hovmot som utvider «ufeilbarligheten» fra å gjelde læreembetet til å dekke et hvilket som helst fenomen innenfor det ytterste brogede katolske liv i de fem verdensdeler, og som verger seg mot kritikk med alle midler. Ett av dem er å sette seg på sin høye hest, men hvorfor ser du andres tomme kirker, når du selv i Sør-Amerika har kirketomme distrikter så store som en småstat i Europa? Et annet er å dekke over avvikende meninger med Hyss-hyss!, så en er fri til å laste den evig diskuterte motpart, hvis splittelse jo slett ikke behøver å understrekes. Det tredje er ved å holde «hellige kuer»: Man hevder frimodig nok at den menneskelige side ved Kirken er — nåja, menneskelig —

men dersom noen vil peke på veier til å løfte dette eller hint opp på et litt høyere plan, erklærer man dette eller hint for tabu — noe som ikke må diskuteres. En kirkens mann behøver ikke mange røde kapper før han hører til de «urørliges» kaste som ikke behøver å stå offentlig til ansvar for offentlige handlinger. Men vår enhet er jo ikke ensartethet, og ensrettethet hører ikke hjemme i Guds brogede barneflokk, men det gjør den lojalitet som legger sin kritikk og sine forslag frem på en sømmelig måte og på det rette sted, og som har tro nok til å dele Guds langmodige tålmod med sin kirkes menneskelige skrøpeligheit — den kan jo ikke skjules for dem vi gjerne ville være ett med, og den skal det heller ikke.

Vi katolikker må gjøre oss klart at vi er *handicapped* av vår fortid, både før og under de siste 400 år. Man tror oss ikke, dersom en av oss fremsetter en mening som en ikke venter av oss — så svarer vi jo ikke lenger til forestillingen om hva en katolikk er. Taler en høy kirkens mann pent og kristelig til annerledes troende, eller innrømmer vi at dette eller hint har vi lært av dem, eller at vi glad og gjerne synger deres salmer, så tror mange at dette bare er agn for å lokke dem inn. Vi må i dag ransake vår samvittighet om vi i hovmot eller dobbeltsinn reiser stengsler for nettopp det som Gud, gjennom oss, gjerne vil gi de andre, forat vi kan komme hver andre nærmere.

Og når det som gjør så mange forskrekket over bare en tilnærming til oss, er vårt forhold til friheten og til respekten for personligheten hos individ eller nasjon og til anvendelsen av makt eller materielle midler i religiøse saker, er det ikke videre virkningsfullt å hevde (som sant er) at det ikke er *Kirken*, men bare noen katolikker som handler slik. Vi kan nok skjelve. Men skal de som aldri har lært den kunst å «distingvere» få stilt en slik skranke mellom seg selv og Guds rike i vår kirke?

Får de ikke lett det inntrykk at for oss er Kirken målet, mens den for Gud bare er midlet? Jesus er ur-sakramentet, og det er vår tro at han har gjort sin Kirke til all-sakramentet ved å legge alle sine frelsesmidler ned i den. Men den er selv dømt til å opphøre den dag da den har gjort sin gjerning, og han selv kommer igjen for egenhendig å avslutte sitt frelserverk. Det er *frelse* som er målet, men det gjør jo ikke Kirken mindre skikket til å være midlet, bare vi skjelner fra hverandre tre ulike elementer i den: Det gudgitte, det som er menneskers gjerning under den autoritet Gud har gitt, og endelig det syndige i hver og en av oss og i oss alle som helhet. La oss se etter om det ikke i første rekke gjelder det syndige

— Om det gjør! Det vil si: Dersom en forsøker å bevare bevisstheten om at det er jo et skjebneskapende foretagende vi er engasjert i. Her kommer samvittigheten inn. Jeg håper og tror i det lengste at det vil lykkes oss journalister å komme frem til en alment vedtatt selv-tukt som sparer oss for det betenkelige ved å skulle skrive under trusler om rettslig forfølgelse. Mennesker har en rett til eget privatliv og de har ikke skyggen av et berettiget krav på å snuse i andres. Det er ikke underlig om de etiske fordringer i øyeblikket vokser vår brå-

voksne presse over hodet. Pressen avspeiler jo bare her tydelig og daglig en normenes forvirring som er nokså alminnelig i hele samfunnet og i de fleste yrker. Alt har gått så fort — vi må få tenke oss om. Selv tror jeg på muligheten av en «etisk opprustning» i redaksjonene — journalistikken kan avstumpe, men den kan også utvikle menneskelighet og forståelse.

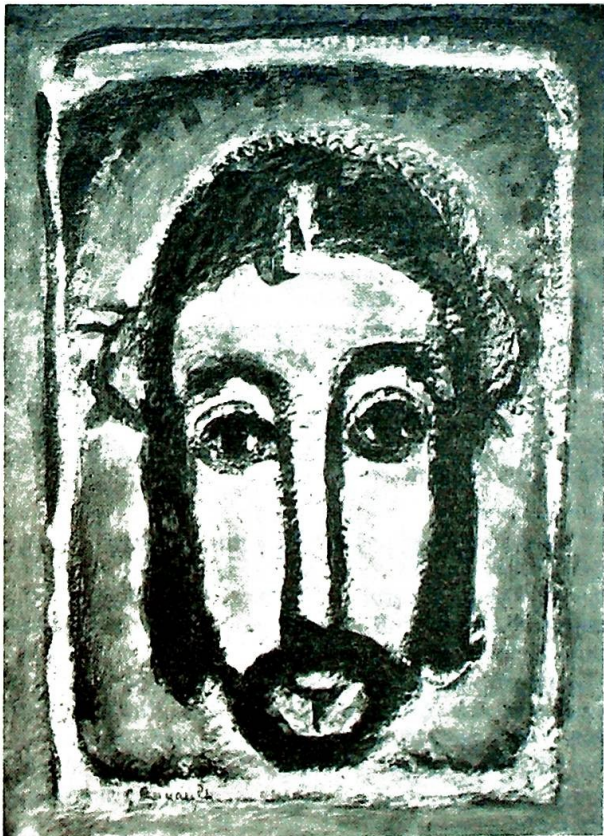
Barbro Alving er ganske uoppmerksom på at dette siste har vi minst én personlig grunn til å være ettertrykkelig overbevist om!

i Kirken når de andre tar avstand fra oss — bare i annen rekke gjelder det de ting som Kirken har fått lov til å råde over, og forbausende lite gjelder det de gudgitte ting. Og så må vi vokte oss for å komme med «sjøforklaringer» når vi blir angrepet for våre synder — for eksempel religionstvang i visse land, i verste fall med vold mot anderledestroende. La oss med bøyde hode innrømme vår skrøpeligheit, både der hvor den er synlig og der hvor den er skjult bak en hvitkalket fasade.

Der er nok av dem som nok ikke liker det jeg nettopp har sagt, og jeg bærer gjerne deres uvilje, all den stund disse bor langt borte fra Rom, mens jeg hver søndag middag i mitt vindu mottar pavens velsignelse over fra den andre siden av Petersplassen og til hverdags har en og annen mulighet for å fornemme i hvilken retning vinden blåser fra Vatikanet...

Så til det positive, som visst alle kan glede seg over å høre. Hva kan den enkelte, alminnelige katolikk i sin sognekirke og i sin hverdagslige gjerning gjøre for det økumeniske? Meget! For *opinion* betyr mer i Kirken i dag enn den noensinne har gjort gjennom de siste 400 år. Hvis for eksempel Spania eller Columbia sto overfor en harmful protest fra en samlet katolsk verden, ville visse fenomener nok se annerledes ut. Eller tenk på hvordan opinionen nå uthuler grunnen under en regjering som praktiserer *Apartheid*. Din innstilling har større vekt enn du tror!

Føl smerte — ikke bare en mild beklagelse over kirkesplittelsen, som over noe som nå engang ikke kan være anderledes. Har vi en tann som murrer, går vi opp til tannlegen. Men i venteværelset synes vi at det allikevel ikke var så ille, og så går vi hjem igjen og kommer først tilbake når smerten blir uutholdelig. Begge kristne parter føler nok en murring, men pinen er ennå ikke så akutt at den utløser et skrik som får Gud til å virke det helt utro-

lige og kirkelederne til å gjøre det helt uventede. Be bare om at smerten må bli verre!

Ha tro. Tro, ikke på det som rimeligvis kan ventes eller anes, men tiltro til Gud, at han kan gjøre selv det som vi ikke våger å be om, ut fra den ånd som virker i oss. Be derfor med håp imot håp, men i visshet om at Gud den dag da vi alle er modne til det, vil vise at skapelsens Gud og frelsens Gud også er det eventyrliges Gud, som får det til å skje som ikke *kan* skje. Og i ventetiden er han ikke uvirksom — for hver ærlig bønn sender han Helligånd ned i kolde og lukkede hjerter og lar umerkelig telen løse og våren gå over i sommer.

Elsk. Hold meget av enkeltpersoner blant dem som vi er kirkelig skilt fra og ikke kan gå til alters sammen med — og det gjør jo ondt så det svir! Vær venn med noen av dem, for en hel gruppe, ennsi en hel kirke kan en jo ikke gå slik og være glad i. Spekuler over hvordan han er innstilt og vis ham hvordan du selv er innstilt på de samme punkter — prøv å gi ham noe og prøv å få noe av det som han har fra Gud. Avtal å be et Fadervår på samme klokkeslett for hverandre og vær ikke redd for å be det sammen når leilighet gis. Være like glad i din bibel som han er i sin og les den sammen — i den tid som ligger bak oss skilte Bibelen de kristne: Der er tegn som tyder på at den i tiden som kommer vil samle dem. Og la så alle religionens småting være småting og konsentrer deg om messen, sakramentene, Bibelen, bønn i form og verdighet som i liturgien, og om et forhold til Loven som ikke bare streber etter borgerlig skikkelighet, men etter Kristusliv i hverdagen.

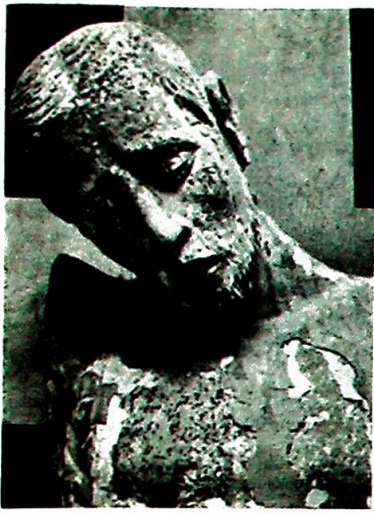
Og vær åpen. Der er ikke noe religiøst som ikke bør interessere deg. Vet du egentlig noe videre om de «ortodokse» kirkene i Orienten, eller om de nye veier i misjonene? Og hvordan ser din boksamling ut? Og hvilke blader holder du egentlig? Om du reiser (og det gjør jo alle i dag), er det så — bortsett fra den velundte ferie — for å utvide ditt kjennskap til Guds rike, som har så mange eiendommelige og ofte gripende trekk i de landene der folkelivet er katolsk? Å ha horisont gjør en skikket til å tenke og føle *økumenisk*, for dette ordet betyr: All jorden, så langt der bor mennesker.

Gud er (hørte vi i dag) «Far for oss alle». Så å utelukke personer eller land eller grupper fra sin interesse, det er å reise skranker der hvor Gud vil inn. La gå at det forstyrrer dine private sirkler eller de kretser du har ferdes i: Guds verden er større, Gud kan du ikke innkretse. Men du kan innskrenke deg selv så du ikke får ånd til å yde ditt bidrag til at kristne omvender seg fra å se bort fra hverandre og lære å se hen til hverandre. Og så: Sammen å se oppad, om der ikke snart er tegn i sol og måne til at sommeren er nær.

«Er ikke de kristne dogmer så fortidige at det er håpløst for kirken å henvende seg til det moderne menneske? Er det ikke helt nye forutsetninger som nå gjør seg gjeldende? Er ikke menneskene så forandret at kirkens forkynnelse umulig kan finne noen gjenklang i deres sinn?»

Svaret må bli: Kirken finner ikke mennesket i en ny komplisert situasjon. Det moderne menneske står nettopp der hvor kirken venter at det vil stå. Det står der hvor mennesker alltid har stått og alltid vil stå, så lenge liv finnes på denne klode. Det står med bortvendt ansikt parat til flukt for å unngå å møte Guds blikk som gjennomskuer alt. Det moderne menneske står nøyaktig i den situasjon som er forutsetningen for at kirken må prøve å få det i tale.»

(Axel Hjeresen i «Det moderne menneskes dogmer»).

AV
KIRKENS
LIV:

Det store bud

I evangeliet for 17. søndag efter pinse får hele menneskelivet sitt siktepunkt og sin bestemmelse. «Mester — hvilket er det store bud i loven?» Svaret skaper et helt nytt grunnlag for det å være menneske, og åpner vårt menneskevesen for muligheter ingen kan overskue: «Du skal elske Herren din Gud, av hele ditt hjerte, av hele din sjel og hele ditt sinn. Du skal elske din neste som deg selv.» I dette dobbeltbudet, sier Kristus, «henger» alt det som kan sies til mennesker om hvordan de skal leve. Det er grunnlaget.

I alle kristensinn er der en vekst frem mot denne sannhet: At det er Gud som er sentrum i vår tilværelse. Det er en hård skole. Hvor sterkt fristes ikke mennesket til å bygge opp hele sin tilværelse med jeg'et i sentrum og Gud som en drabant — en kraftkilde som jeg'et bruker til sin selvhevdelse. Kristus visste om den kjerne av hovmod som bor innerst inne i mennesket, og som kan overleve mangen omvendelse til religiøst liv. Det er derfor kristentroen krever vel så meget mot som den krever overgivelse: Rett forstått er den nemlig dette skremmende: Å tape sitt liv for å finne det, å vike plassen for Gud i selve kjernen av sitt menneskevesen. Det mål Kristus gir for kjærligheten er ganske visst «overmenneskelig» — i virkeligheten forutsetter jo denne restløse hengivelse i kjærligheten til Gud at tyngdeloven og syndefallet i vår natur er overvunnet og at hele vår natur igjen er vendt mot Gud i tilbedelse. Dette er synlig i Kristus og det er synlig i helgenene. Men det går så langt ut over en rent naturlig «respekt for det hellige» eller «tro på et Høyeste Vesen» at det sier oss noe om hva nåde egentlig er: Et helt nytt liv, runnet av Guds eget hjerte. Skriften bruker et talende bilde om det som vi alle føler overfor dette overveldende krav — den sier at Gud tar bort våre stenhjarter og gir oss hjarter av kjøtt og blod: Det er hele forskjellen mellom døden og livet, mellom mørket og lyset som ligger i dette symbol. Og så intenst overbevist var de første kristne slektledd om at vårt «naturlige» liv utenfor nåden bare er en kamuflert død, at de måtte forme det utropet vi finner i «Didaké», ett av de første kristne skrifter:

«Måtte denne verden forgå, så nåden kan komme!» Det tolker kristensinnets lengsel etter det livet som er vårt egentlige, da hele sjelen samles i én eneste tilbedelsens lovsang til Gud.

Det er ikke noe lite mål Kristus setter for nestekjærligheten heller — medmennesket skal vi elske «som oss selv». Skal vi da elske oss selv? Er ikke kristendommen tvertom en vei bort fra nettopp egenkjærligheten?

Kristi ord sikter her til noe som også Paulus senere omtaler, når han sier at mannen skal elske sin hustru «som sitt eget liv». «Enhver er seg selv nærmest», sier ordtaket. Det kan være en beskrivelse av egoisme. Men det kan også sikte dypere: Ethvert menneske er egentlig alene med sitt eget liv, sin egen streben. Slik er vår natur, at vårt nærmeste anliggende er oss selv.

Kristus forandrer ikke denne naturloven. Han utvider den: Du må oppleve medmenneskets lykke og ulykke, glede og smerte, håp og fortvilelse med det samme hjerte som du legger i din egen skjebne.

Også dette er et «overmenneskelig» mål. Det går ikke bare langt ut over enhver naturlig legning for sympati og menneskevennlighet og medfølelse. Det sprenger endog — rent menneskelig sett — de barmhjertige samaritaner, som i en usedvanlig og beundringsverdig grad ofrer seg for andre menneskers velferd. Igjen fører Evangeliet oss frem til og ut over en grense som i grunnen er skremmende, fordi den krever at vi «taper» vårt liv i blott og bar tro på at vi dermed skal finne det rikere igjen. De grenser og skranker vi har bygget opp omkring vår person, de forsvarsverker av trygd og garanti som vi forbeholder oss selv bak vår nestes nød — de bryter Kristus ned. I disse ord utleverer Kristus sine venner restløst til medmennesket — dets liv og kamp er vårt liv og vår kamp.

Igjen lar Evangeliet oss se vår svikt, ved å avsløre det lunkne og fryktsomme i vår kjærlighet. Hvor mange gode «praktiserende» katolikker ransaker ikke tilsynelatende samvittighetsfullt sitt liv for de mottar botens sakramente uten at de overhodet stiller seg bevisst inn under dommen i kristendommens grunnleggende krav: Dette fryktinngydende dobbeltbud om en kjærlighet over all forstand og hinsides all menneskelig kraft til vår Gud og vårt medmenneske? En forsømt søndagsmesse, en lettferdig omgang med Kirkens fastebestemmelser, et udisiplinert fantasiliv, en forsømmelse i det daglige arbeid — det mener vi kanskje utgjør et «fullstendig» skriftemål. Men over disse hverdagssyndene tårner der seg altså to krav som øyeblikkelig avslører vår fullstendige avhengighet av Guds rikelige nådegaver, og vår dype, håpløse elendighet utenfor dem.

Det kristne liv er ganske visst «over evne» — som menneskelig anliggende. Men det kristne liv er ikke menneskers liv. Det er Guds liv — i mennesker. Og sin fulle dimensjon og mening får det først når vi inser, at Guds krav er grenseløse og Guds hjelp til å oppfylle disse krav er tilsvarende grenseløs. Igjen må vi se til helgenene — disse trofaste vaktposter mellom oss og fortvilelsen. Deres utgangspunkt er denne visshet — Augustin sier det med prisverdig klarhet: Gi hva Du krever, og krev så hva Du vil! I disse ord, og i det de står for, ligger vårt eneste mulige svar overfor det som Kristus kaller «Det store bud», og som han gjør til selve grunnlaget for sine venners liv og tilværelse.

KATOLSK ORIENTERING

det nye kurset i katolsk tros lære, begynner med 7 forelesninger ved pater H. Rieber-Mohn over «Evangelienes Kristus og trosproblemet».

Første forelesning finner sted onsdag 13. september kl. 18 i St. Dominikus Kloster, Neuberggaten 15 — og gjentas fredag 15. september, samme sted men da kl. 20. Kurset er forbeholdt ikkekatolikker, og det er tilstrekkelig å melde seg til kurset ved første fremmøte.

BLIKK på TIDEN

BREMSE EFTERLYSES

■ Sunn sans og ekte medfølelse preger en kronikk av Rolf Ramstad, under titelen «Til kamp mot skilsmisene» («Morgenposten» 21. august). Han er slått av de stadig økende prosenttall på skilsmisser som legges frem her i landet: Ny rekord ble satt i 1960 med 2 379 oppløste ekteskap — 160 flere enn året før. Hele 3 153 barn fikk dermed ødelagt mulighetene for å vokse opp i et hjem der mor og far er det faste holdpunkt i tilværelsen — det er et tall som skjuler mye savn og en del tragedier.

Det er ikke så lett å finne frem til årsakene — de er forøvrig tallrike: Misforholdet mellom åndelig og legemlig modenhet hos dem som gifter seg, «tvangsekteskapene» når et barn er underveis, alkoholisme og meget annet. Han understreker ikke minst samfunnets altfor slappe reaksjon på problemet: Meglingsinstitusjonen som skulle søke å bøte bruddet kommer for sent og for vagt inn i bildet. Geskjeftige slektninger og bekjente kan også i grov uansvarlighet og uforstand «hjelp» ektefeller ut av et ekteskap i krise. Det er ofte en bjørnetjeneste med triste konsekvenser.

Rolf Ramstad har rett, både når det gjelder individet og samfunnet, i sin understrekning av at vår sosialpolitikk må reagere energisk på det stadig økende skilsmissetallet og den sum av ødelagt lykke det innebærer:

«Det kunne sikkert la seg gjøre å finne frem til de vanligste skilsmisseårsaker i Norge, og når man har årsakene klare, skulle det ikke være så problematisk å forsøke seg med tiltak som muligens kan redusere skilsmisseantallet. Langt viktigere enn effektiv megling er det å gi de unge skikkelig informasjon om hva som kan føre ekteskapet til det punkt hvorfra ingen vei går tilbake.

Vi har ikke lov til å avfinne oss med at tidsånden tilsier at vi værsgod skal ha så mange skilsmisser — og dermed basta. Vi har ikke lov å glemme den triste skjebne som blir skilsmissebarna til del, og vi burde heller ikke glemme den sorg og lidelse som den såkalte uskyldige part i oppløste ekteskap må gjennomgå før man finner frem til et nytt fotfeste i tilværelsen.

Psykologer og sosiologer utfører idag et viktig arbeide på mange felter. Lot det seg ikke snart gjøre å gå løs på skilsmisseproblemet på bred front, eller er det andre oppgaver som er viktigere idag for samfunnsforskerne?

IKKE FRA IGÅR

■ Olsok er aldri blitt noen folkekirkelig fest i Norge — trosskiftet fra katolisisme til protestantisme gjør saken for tvetydig: Tradisjonen bakover helt til kristendommens innførelse har i landet er på samme tid fortsatt og bruddt. Lenge var det god latin hos norske lutheranere at kristendommen fikk vi først med den gamle kirkes fall. Men etterhvert som kjennskapen til norsk middelalder er blitt fordypet, er det meningsløse ved dette synet blitt innlysende. Ennå er det nok stort sett folketro i legmannskristendommen. Men allerede prest og bisp vet bedre.

I «Vår Kirke» (26. august) sier Gustav Kamstrup *Høyem* tydelig fra om hva han vet:

«Hva kan denne tregheten overfor Olsokfesten komme av? Noen vil med en gang si: Vi lukter katoliserende tendenser! Men ved å fornekte Guds velgjerninger mot folket vårt i Kirkens første 500 år, ærer vi ikke Gud. Vi stiller oss i den mutte fariseerflokk som ikke likte at Jesu venner glade lovet Gud for alle hans kraftige gjerninger. Gud brukte den katolske kirke til å kristne Norge.

Andre løfter forundret på øyebrynene og spør: Men var det egentlig sann kristendom i Norge før Hans N. Hauge? Igjen en klar fornektelse av Guds store velgjerninger mot folket vårt gjennom 800 år. Jeg takker Gud for Hauge og ikke mindre for haugianerne, men når Hauge kunne bli til slik velsignelse for Norge, kom det av at han ikke gikk ut til et hedensk folk, åkeren var ryddet og gjort ferdig til såing for Hauge.

Om vi tier med vår takk til Gud «for alt på vår mark i tusen år, der grodde til sjeleføde» (440, 4) så vil steinene (kjensgjerningene) tale, ja rope ut Guds pris. De mange kirker som folket vårt og høvdingene våre reiste i de par hundre første år etter Stiklestad, de mange gravsteiner med klare vitnesbyrd om kristen tro, håp og kjærlighet — alt dette vitner om hva Gud fikk gjøre her i Norge. At vikingetogene sluttet, at hovene med blodige ofringer ble revet, at barna ikke lenger ble satt ut i skogen, at slaveriet døde hen, viser at Jesu ånd fikk makt over hjertene. Kongespeilet, Draumkvedet og mange andre hellige kvad viser at det «ble et ganske annet liv», et helt annet livsmønster og mannsideal enn i den hedenske tiden. Vi vet og at etter reformasjonen gjorde store kristne personligheter seg gjeldende som kraftsentra for kristenlivet, og de mange slitte velbrukte utgaver av Christian Scrivers, Johan Arndts, Pontoppidans bøker, og først og fremst alle gamle salmebøker vitner om «Guds kraftige gjerninger».

Skal alt dette forties? Ærer vi Gud ved det?

Vi som har lett for å tale nedlatende om ektheten i gamle tiders kristendom i Norge, bør betenke at stort sett var kristendommen på fremgang helt frem til den tiden da vi som lever idag tok over ansvaret for kristendommen i Norge. Vi har såvisst ikke noe å rose oss av. Vi burde gå stille i dørene, for det er først i vår tid at det tales om avkristning i Norge. Er det noen kristen generasjon som har sviktet, så er det vi.»

ET HYRDEORD

■ At hyrder og overhyrder kan og noen ganger bør uttrykke seg klart og myndig, om nødvendig med tukstens ris, er god og gammel kristen skikk. Skal vi tro «Morgenposten»s referent, så har den lutherske Stavanger-bispen Fr. Birkeli tatt bladet fra munnen på et stevne nylig, i et foredrag om dåpen. Han har åpenbart — og sikkert med god grunn — vært bekymret over den uvitenhet om fadderskapets *innebyrd* som er så alminnelig: At de feststemte menneskene med tversoversløyfe og knapphullsblomst faktisk påtar seg ansvaret for å se barnet oppdratt i kristen tro og kristent liv, før de går hjem til steken og presangbordet. Birkeli gikk ikke på filttøfler:

«Den massedåp av barn som vi praktiserer, forutsetter kristne hjem og ansvarsbevisste faddere, sa biskopen. Dette overses i stor utstrekning i dag. Ny-hedenske foreldre doper barna fordi de tror det gjør det lettere for dem i framtida, og fordi det er skikk og bruk. Jeg er sjokkert over alle de fedre og faddere som kommer rennende inn i kirken idet dåpen skal foretas, sløve og stupide og øyensynlig uten å ane hvordan de skal opp tre i en slik situasjon. Situasjonen er bortimot grotesk og er et sterkt kall til kristne mennesker om å drive opplysningsvirksomhet på dette område og selv stille seg til tjeneste som faddere.»

Hva han neppe hadde beregnet, var at disse frimodige hyrdeord falt på ytterst sensible hjerter i — «Dagbladet»s redaksjon. Den livlige middagsavisen, som kan svinge fra human-etisk propaganda til folkekirkelig «bekymring», fra alment prestehat til kanonisering av fru Bjerkaas, fra professor Kapelruds gammel-testamentlige lærdom til Carsten Middelthon's eller Anton

Også kristendom.

Beinset's ul over bare lukten av kristenmanns blod, var simpelt-
 hen støtt — på lederplass. Som vanlig går man (14. august) til
 kristendommen med en robust sans for nettopp den argumenta-
 sjon som i hvert fall ikke bør få være utslagsgivende:

«Skal vi ha statskirkeordning som alle er med å betale ut-
 giftene til og de fleste er medlemmer av, må de geistlige em-
 betsmenn utføre vanlige kirkelige handlinger, når folk som ber
 om dette oppfyller de formelle krav. Dette er spesielt nødvendig
 under våre forhold med stridende teologiske grupper. Kampen
 mellom et lysere og mer tolerant religiøst syn og den mørke
 «ortodokse» retningen får man føre i andre former enn ved
 sjikane av foreldre og faddere.»

Vi synes sant å si det er noen linjer som bør vedlegges *acta*
 over hvor stadig mer anakronistisk det i vår tid er for et kirke-
 samfunn å få sine anliggender bestemt av sekulariserte myndig-
 heter og en avkristnet folkemening.

BEGEISTRET

■ Under titelen «Katolsk prekenkunst» skriver pastor
 Sverre Riisøen («Verdens Gang» 21. august) en begeistret
 kronikk om pastor Peter Schindler's nye prekensamling «Den
 hellige lektie».

Han fastslår, hva mange av hans kolleger og ennå flere av
 deres tilhørere av hjertet underskriver, at «en preken kan bare
 i de meget sjeldne tilfelle bli til en spennende opplevelse». Selv
 har Riisøen ingen grunn til å stille sitt lys under en skjeppe
 nettopp i det stykke. Vi får tro at der er adskillig av en kongenialitet
 — tross deres høyst ulike teologi! — i hans varme forståelse for
 Schindler's prekenkunst. I motsetning til så alt for mange av
 forkynnerne kjenner han kunststartens krav: Forkynneren er
 underlagt de samme logikkens og saklighetens lover enhver
 ansvarsbevisst skribent eller taler står under. Brist i bevisfø-
 ringen, umotiverte sprang i temajusteringen blir ikke bedre,
 de blir verre, når de sauses med generelle talemåter eller
 proppes med kristelig fraseologi. Han verdsetter for det første
 Schindler's ukonvensjonelle prekenstil — denne selvfølgelige
 fortrolighet med alminnelige menneskers beste tanker:

Nå er det en kjent sak at mange forkynnere i sin streben
 for å virke «aktuelle» opererer med en slags moderne kjekkas-
 stil, som estetisk utløser samme reaksjoner som visse «skrift-
 steder» på tiltrengte grønne båser. Så drastisk pinlig er mot-
 setningene mellom det verdige innhold som skal profileres og
 den uverdige form som fører streken. Peter Schindler sverger
 energisk til den journalistiske *style*, som kan by på slike fall-
 gruver. Men han har dype røtter i en sikker kulturtradisjon.
 Han er en finneret stillist, en fantasirik ordkunstner, som i
 kraft av sin tankemessige og tankemittede originalitet be-
 hendig unngår alle smagløsheter.»

Og på spørsmålet: Hva er fellekristelig og hva er genuint
 katolsk i denne prekensamlingen? gir Riisøen et svar som er
 like tolerant som det er klokt:

«Alt er genuint katolsk. Peter Schindler er ingen tilhenger
 av akkordens slikkede ånd eller kompromissets gyldne middel-
 vei. Det atmosfæriske trykk er bestemt av massiv kirkelighet.
 Men innenfor denne eksklusive ramme møter vi en toleranse
 med underfundig dobbeltbunn. Den syrlige overlegenhet kan
 ha en voldsom virkning når den plederes som elskelig over-
 bærenhet. Da blir det brodd i ironien. Men Peter Schindler slår
 til alle sider, og han slår så det svir. Hvoretter han i grandios
 petitstil utleverer oss til en grenseløs barmhjertighet som virke-
 lig blir botens og angerens positive alternativ.

Men det essensielle er og blir at vi uansett konfesjon kjenner
 oss hjemme i det rikt fasetterte bilde av den menneskelige
 situasjon Peter Schindler risser opp for oss. Det lutherske
 sentraldogme: Sola fide, troen alene, griner ikke mot oss som
 en *conditio sine qua non*. Det er gjenstand for en struktur-
 analyse hvor det likevektige, det sindige avbalanserte i katolsk
 antropologi får sin realistiske valør i spenningen mellom synd
 og nåde. Dersom det er sant, hva human-etikerne påstår, at de
 «ikke har noe i mot religionen», så er det like sant at de ikke
 våger å gi seg i kast med den kristne motivering for et opti-
 mistiske menneskesyn. Den isolerte humanetikk bunner i virke-

ligheten i et krampaktig trospostulat, fiksert etter modellen:
 Stryk det som ikke passer! Det er en av de mange lærdommer
 vi kan høste av «Den hellige lektie». Her er livsnær men-
 neskekunnskap forankret i gjennomlyst, artikulert Guds-tro.
 Her er den «døde del» av Det nye testamentet kledd i en drakt
 som ved sitt filosofiske snitt viser seg å gi det livets rett.

La så våre lutherske trommeslagere virvle videre på sitt
 enstonige tema: Vi kan bare tro oss til tro. De skjønner lite
 eller ingen ting av det vesentlige, at bekjennende tro er fruk-
 ten av erkjennende tenkning. For tanken er nå engang en
 rikere dimensjon en alle følelser, inklusive det religiøse føleri,
 som ikke er noe annet enn redsel for virkeligheten.»

Frater Candidus.

ET MØTESTED FOR KATOLSKE MENN

Hver onsdag kl. 20, unntatt i sommermånedene, holder
 St. Josefsforeningen sine møter i Klubblokalet,
 Akersveien 5.

Her kan katolske menn i Stor-Oslo møtes med trosfel-
 ler til utveksling av tanker og meninger, i en selskape-
 lig og kameratslig atmosfære — med foredrag og kåserier,
 adspredelse og underholdning. Hver måned avholdes det
 aftenmesse i Biskopens Kapell, og årlige retretter tar
 sikte på en stadig større fordypelse i de bærende tros-
 sannheter. På generalforsamlingen 5. april, rettet forman-
 nen en appell til foreningens medlemmer om å arbeide for
 at flere av Oslo's katolske menn slutter opp om fore-
 ningen.

Ved valget fikk styret følgende sammensetning: *Willy
 Storsten*, formann (gj.v.). *Hans Taxt*, v.formann (gj.v.).
Thorolf Taxt, kasserer (gj.v.). *Egil Olafsen*, sekretær.

Geistlig rådgiver er fortsatt dominikanerpater *G. M.
 Vanneufville*.

Til hyggestunden
 hører
 en god tobakk...

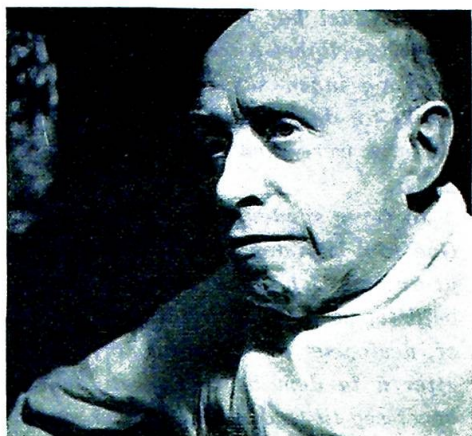
TIEDEMANN'S GUL
 er gull verd!

Leveres nå også
 i hendig og elegant
 plast-pung.

TIEDEMANN'S GUL
 LETT
 MIXTURE
 2
 FINT SNITT
 JE TIEDEMANN'S TOBAKSFABRIK
 PRIVILEGERET 1778

LITTERATUR

Tidsskrifter

Georges Rouault — en av dem som mest har bidratt til kirkekunstens fornyelse i vår tid.

KUNSTEN IDAG er et fornemt og elegant utstyrt kunsttidsskrift og utgis av Riksgalleriets direktør, Per Rom. Årets første nr. rommer blant annet en rikt illustrert artikkel av pater *Thomas Patfoort* O.P. om «Kirken og kunsten» — en redegjørelse for den franske kirkekunst-teoretikeren pater *A. M. Couturier's* tanker. Det er givende lesning, nettopp fordi disse tanker forener det strenge kvalitetskravet til kirkekunsten som *kunst*, med fantasi og forståelse for sinnet hos det menneske som søker Guds hus for å *oppbygges*, i ordets egentlige, sterke betydning.

«MINERVAS KVARTALSSKRIFT», som utgis av en gruppe unge konservative intellektuelle, sikter høyt — og treffer. De to numrene som hittil er utkommet av årgangen 1961 er meget lesverdige, ikke minst fordi de er redigert med fast og klar vilje til helhet og sammenheng. Her er ikke minst *utsyn* — i første nr. er der inspirerende stoff om eller av *Albert Camus*, *Karl Jaspers*, *Paul Tillich*. Professor *A. H. Winsnes* skriver om *Åsmund Brynildsens* essaysamling «Det nye hjerte». Han slutter seg til et kor av begeistrede anmeldere, men ikke uten ett og annet forbehold:

«En vesentlig innvending reiser seg når det gjelder synet på vilkårene for den kristne mystikks utfoldelse innenfor Vestens kristendom. Brynildsen gjør seg til talsmann for en teori som neppe er holdbar og etter min oppfatning beror på et feilsyn. Innenfor Vestens kristendom, hevder han, føles mystikken som et fremmedlegeme, mens den i den østlige kirke er vokset frem av kristendommens egen historie. I Vesten har mystikken brutt seg frem på tross av kirken. Institusjonell, organisert religiøsitet har tatt overhånd over den personlige, i dypeste forstand subjektive religiøsitet, over den inderlighet som er mystikkens kilde. Han bruker sterke ord: «Av alle de motmakter som satte inn mot Kristi inkarnasjon i historien var Romerånden den sterkeste og vesentligste, og det var den som seiret i kirken med sin rasjonalisme og sin maktvilje.»

Forholder det seg så, kunne man ha ventet et nytt frembrudd av den kristne mystikk med protestantismens seier over «romerånden». Men det var jo ikke tilfelle. Og endelig: Hvordan — ut fra Brynildsens teori — kan man forstå den utfoldelse av kristen mystikk som fant sted da romerkirken sto på sitt høyeste. Er det virkelig tenkelig at den mystikk vi møter hos en Bernhard av Clairvaux, en Frans av Assisi, en Katarina av Siena, en Theresa av Avila, en Johannes av Korset, o. m. fl. er blitt til på tross

av kirken? Nettopp der har de fått sin primære impuls, i kirkens kultus og andaktsliv et hjelpemiddel til indre samling og løftelse fra det synlige til det usynlige, slik Johannes av Korset beskriver det i 38. og 39. kapittel i *Bestigningen av Carmelberget*»

Heftet rommer ellers blant annet *Sigrid Undsets* vesle essay «Den sterkeste makt».

Tidsskriftets annet hefte i år er, allsidig og fengslende, helt og holdent viet Universitetet i Oslo, i anledning av 150 års jubileet.

PATER G. DE PAEPE ER 60 ÅR

S stille og ubemerket, som det stemmer med hele hans vesen, har pater *Gustaf de Paepe* S.M., rektor for St. Josefsøstrene på Grefsen, feiret sin 60-årsdag. «St. Olav» bringer dessverre nyheten og de gode ønsker *post festum*, men vil ikke berøves anledningen til å uttrykke hva mange tenker og føler ved denne milepel. Pater de Paepe er holender og har arbeidet i Norge siden 1932. I denne tiden har han vunnet ikke bare *mange* venner hos oss, men utelukkende venner. Overalt hvor han virker huskes han for sin stillfarende godhet og forståelse — prestene har dessuten god grunn, de fleste av dem, til å stanse opp i takknemlighet overfor en kollega som i talløse knipetak har vært deres hjelpende hånd. Slik har han, som egentlig skulle føre en kapellans stille tilværelse, vært stadig på farten rundt om i bispedømmet og trådt til når en sogneprest var syk eller trengte ferie.

På 60-årsdagen, 3. september, samlet hans ordensbrødre, maristpatrene i Stabekk, presteskapet med biskopen i spissen omkring jubelanten og viste ham den hengivne takknemlighet som omgir pater de Paepe i Oslo katolske bispedømme.

KATOLSKE SPEIDERE

Til Foreldrene!

Vi tillater oss å minne foreldrene til de yngre og eldre gutter i menighetene i Oslo om at det for mer enn tretti år siden ble startet en katolsk speidertropp — 11. OSLO — her i byen.

Troppen har sitt hovedkvarter i Akersveien 4, på St. Josefs Institutt, der de eldste guttene (fra 10 år) møtes hver tirsdag og fredag fra kl. 18 til 19, og de yngste, de såkalte ulvunger, møter hver tirsdag fra kl. 17 til 18.

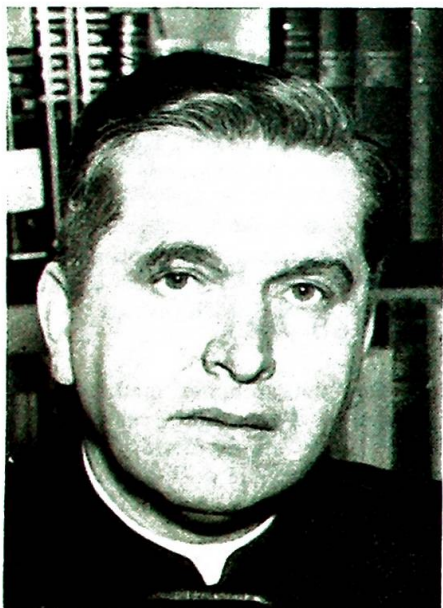
Hva speiderarbeidet stort sett går ut på, tror vi er tilstrekkelig kjent av de fleste av foreldrene. Det vi vil understreke er betydningen av at vi driver dette arbeidet i et katolsk miljø.

En vesentlig betingelse for troppens eksistens er en regelmessig rekruttering av nye medlemmer, og det er derfor vi retter denne appell til foreldrene. Ved å vekke interesse for troppen hos guttene kan De gjøre oss en stor tjeneste, samtidig som De dermed støtter Kirkens arbeid for å holde kontakten med de unge.

Nærmere opplysninger om de katolske speidertroppene i Oslo vil De alltid kunne få hos vår speiderprest, Pater *Arno Geritsma*, Urtegaten 29, telefon 68 08 68.

Med speiderhilsen.

11. Oslo.

Jesuittpateren
Heinrich Roos som
i høst taler om
Heinrich Böll i
Katolsk Forum.

Katolsk Forum åpner sitt høstprogram tirsdag 19. september med en aften over italieneren *Diego Fabbri's* drama «Prosesseren mot Jesus», som har vakt stor oppsikt på flere europeiske scener, og som omkring den 10. september har premiere på Det Norske Teatret i *Bjarne Andersen's* regi. Pater *Erik Gunnes* taler om den evangeliske og historiske bakgrunn for dramaet og pater *Hallvard Rieber-Mohn* om selve dramaet.

Ellers taler pater *Albert Raulin* om den franske tenkeren *Emmanuel Mounier* og hans menneskeoppfatning, mentalhygienikeren magister *Cato Hambro* taler om «Foreldreansvar i velferdsstaten» og universitetslektor pater *Heinrich Roos S. J.* om den tyske dikteren *Heinrich Böll*. Pater *Finn Thorn* taler om «Protestantisk klosterliv?» og magister *Erik Pierstorff* om den svenske dikteren *Harry Martinson's* fengslende fremtidssyner i diktet «Aniara». Endelig er det meningen å arrangere en aften over «Draumkvedet», med analyse og fremførelse av det middelalderske visjonsdiktet.

Detaljert semesterprogram kommer i neste nr. av «St. Olav».

OM TO SLAGS ANGER

«Der gis to slags anger: Den ene hører tiden og det sanselige til, den annen er guddommelig og overnaturlig. Den første graver seg stadig dypere ned i bekymringen, og hensetter til sist mennesket i en slik jammer som om alt håp var ute, og det likegodt nu straks kunne forsvile. Og imens klamrer angeren seg bare til bekymringen og kommer ikke videre. Det kommer der intet ut av.

Med den annen, den guddommelige anger, forholder det seg helt annerledes.

Så snart mennesket føler at det har mishaget Gud, vender det seg opp mot ham og fyller seg med den urok-

tidig løfter det seg til en sterk tillit til Gud og vinner en stor sikkerhet. Av dette springer en åndelig glede, som løfter sjelen over all sorg og jammer, og binder den fast til Gud. For jo elendigere et menneske finner seg selv, og jo mere det har feilet, desto større grunn har det til i udelt kjærlighet å binde seg til Gud, hos hvem der ingen synd og ingen skrupelighet finnes. Det beste utgangspunkt for den som i sann andakt vil gå til Gud er derfor dette: å være uten synd, takket være den guddommelige anger.

Jo verre synden er i ens egne øyne, desto mer rede er Gud til å tilgi den, til å komme til sjelen og drive synden ut av den. Det som er en mest imot, det er man jo mest beflittet på å få fjernet. Og jo større og tyngre syndene er, desto mer er de ham imot, og desto ivrigere er han efter å ta dem bort. Når da den guddommelige anger hever seg til Gud, da forsvinner syndene hurtigere i Guds avgrunn enn jeg kan blunke med øynene. Og der i avgrunnen i Gud tillintetgjøres de så fullkomment, som om de aldri var skjedd, såsant også angeren er fullkommen».

(Fra Mester Ekehart: Taler og traktater.

Utgitt av Dreyers Kulturbibliotek, Oslo 1960).

Pavens høyre hånd

den italienske kardinalen *Amleto Cicognani* som den 14. august ble utnevnt til pavelig statssekretær og nå leder Vatikanets utenrikstjeneste. Kardinal *Cicognani* er en vidt bereist og erfaren medarbeider for paven, blant annet har han i 25 år vært apostolisk delegat i Washington.

UTLANDET

NY BISKOP I BERLIN

Den 19. august, få dager etter stengningen av sektor-grensen mellom Øst- og Vest-Berlin, forelå utnevnelsen av den nye biskop av Berlin, som skulle overta etter kardinal Döpfner, selv nylig utnevnt til erkebiskop i München. Valget var falt, ikke helt uventet, på byens hjelpebiskop, Alfred Bengsch.

Den nye Berliner-biskopen blir Tysklands yngste biskop; han feirer sin 40-årsdag i disse dager. I de to årene han har virket som hjelpebiskop har han allerede

gjort seg bemerket ved sin dynamisme og sin utforferdethet. Begge egenskaper vil komme vel med i de vanskelige tider som hans bispedømme nå går i møte. Det teller henved 600 000 katolikker, halvparten på hver side av sektor-grensen. Av stor betydning i den foreliggende situasjon er det at biskop Bengsch er bosatt i Øst-Berlin. Foreløpig er han riktignok derigjennom forhindret i å ta kontakt med sine prester og menigheter i vestsektoren. Men han vil kunne komme til å spille en atskillig viktigere rolle i den røde sektors liv enn det lyktes kardinal Döpfner å gjøre.

Kardinal Döpfner ble på ny nektet adgang til østsektoren, da han ville avlegge sine siste avskjedsvisitter der. Til gjengjeld var det han som måtte representere biskop Bengsch overfor domkapitlet, som har sitt sete i Vest-Berlin, da den nye biskop skulle innsettes i sitt embede. Likeledes har biskop Bengsch fått utreiseforbud til vestsonen og kan ikke representere sitt bispedømme på den årlige bispekonferansen i Fulda, som finner sted i disse dager.

I sin avskjedspreken til berlinerne mænte kardinal Döpfner til ikke å sky noe offer når det gjaldt å overvinne alle barrierer «gjennom kjærlighetens kraft» og opprettholde forbindelsene mellom øst og vest. Han rettet også en oppriktig takk for godt naboskap og godt samarbeid til de evangeliske medkristne.

ST. OLAV er en god gave til venner og bekjente.
Har De ikke en å glede med et abonnement?

FRANKRIKE

Mirakel i Lourdes.

Biskop Théas av Lourdes har nylig erklært at helbredelsen av den 23-årige tyske stenografen, Thea Angele, må anses for et mirakel. Thea Angele kom til Lourdes i 1950, døende av multipel sklerose. Hun ble umiddelbart helbredet etter et bad i Lourdes-kilden. Siden har hun vært fullstendig frisk. I 1955 trådte hun inn i et kloster i Lourdes. Først nå, 11 år etter helbredelsen, etter konstant lægekontroll, har imidlertid de kirkelige myndigheter godkjent helbredelsen som et under. Av de tusenvis av uforklarlige, varige helbredelser som har funnet sted i Lourdes er det bare 64 som har fått

denne siste kirkelige godkjennelsen (KNA)

STORBRITANNIA

Katolsk interesse for økumenismen.

De katolske biskoper i England og Wales har nå nedsatt et permanent «utvalg for kristen enhet». Utvalget har fått et sekretariat som skal ta seg av de økumeniske spørsmål. Det står i forbindelse med det tilsvarende sekretariatet i Roma og ledes av erkebiskop Heenan av Liverpool. Da det økumeniske arbeid hittil har fristet nokså trange kår i det katolske England, blir dannelsen av dette utvalget betraktet som et meget viktig skritt. (KNA)

BERGEN

i Nygårdsgt.
ved Eldorado

HARALD MADSEN

Strandgaten 73, Bergen

Kolonial engros

Tlf. 10 415 - 12 359 - 18 528
Sverre Madsen privat tlf. 72 428

GIERTSEN

i Småstrandgaten

BOKHANDEL BERGEN

L. ANDERSEN - Bergen

Velassortert engrosforretning i frukt, grønnsaker og poteter.
Import av tørket og hermetisk frukt samt erter i beste kvalitet.
Bergens eldste engrosfirma i bransjen.

Peter M.

KOLDERUP

Strandgaten 60

Glass - Porselen - Stentøy

Hvitere og skånsommere vask med
«REFORM»

BERGENS SÅPEFABRIKK A/S

DRIKK
Mowinkel's
KAFFE

Geisha
TE

MOLDE

A. HANSEN & SØNN

Kjøttvareforretning

Tif. 179

HAUKEBØ BLOMSTER

Tif. 105

P. RASMUSSEN

utfører allslags malerarbeide

Tif. 476

Ludvig Sættem

Manufaktur — Konfeksjon

Skotøy

Tif. 140 - 1070

BLOCH BYRÅ

Ålesund - Molde - Kristiansund
Fylkets største spesialforretning i
kontorutstyr

JOHS. LERVÅG

Møbelutsalg

Tif. 555

L. ERIKSEN

Ur- og optisk forretning

Storgt. 42

DAHL'S BOKHANDEL

Molde
Besøk denne moderne forretning,
med godt utvalg i bøker
papir, foto m. v.

M. GUNDERSEN EFTF.

E. Skaget

Alt i fisk

HANS KR. LANGE — MOLDE

Rørhandel Aut. Rørleggerforretning

Telf. 46 — 216

ERLING OUTZEN

Bakeri & Konditori

Tif. 182 - 282

K. J. FLAATHE

Glassmester

Telf. 464

HORSGAARD & CO.

Fisk — Fiskematforretning

Tif. 816 — 744

Hødenak
MØBELUTSALG

ENDRE RØSOK

Alt i skotøy

Tif. 317

JOHS. WOLD

ELEKTRISK FORRETNING

AUT. INSTALLATØR

BUSSHOLDEPLASSEN - MOLDE

J. ORTEN & CO.

Aut. Installatør — Radio

Tif. 475

A. LØNSETH

Jernvarer - Byggartikler

Kjøkkenutstyr

BOLSØY MEIERI A/L

Molde

Tif. 183 — 191 — 751

STORGATENS KOLONIAL A/S

Molde

Tif. 505

O. WIIG

Farvehandel Tapeter

Molde — Telefon 127

M. BRECKE

Glassmagasin

Molde

E. J. Bjørseth
MALERFORRETNING
Tif. 461.

ROY GJØRTZ

Rørleggermester

Tif. 683 — 1083

Spar inn reisepengene fra Oslo til Molde

SY HOS OSS!

I. klasses Dame- og Herreskredder

POPELKA — Tif 14

U. AANDAHLS EFTF. A/S

— Molde —

Manufaktur - Trikotasje - Konfeksjon

Sengeutstyr - Reiseeffekter Linoleum

**Bergens-
firmaer**

$\frac{1}{5}$ Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

BERGEN

Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 482

Størst utvalg

i moderne

kjøkkenmaskiner

T. Beyer

BOOK- OG PAPIRHANDLEL AKSJESELSKAP

Strandgt. 4 - Telefon 15020 - Bergen

Johan H.
BENTZON

A/S

En gros - Telefon 10106

DIDR. ANDERSEN & SØN A/S

Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, Radio-
og Utstyrforretning

TORNØEGÅRDEN - BERGEN

A/S BJØRN

Tøsse **MØLLE**

A. K. EGGE A/S

Frukt og grønnsaker

En gros

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pøsefabrikk

Solheimsgt. 25
Tif. 99 016 Bergen

NYGÅRDSGATENS FISKEMAT

Inneh. J. Ludvigsen

Tif. 12 941

JACOB L. BERSTAD

Kontorutstyr

Bergen - Oslo

KNUDSEN
i Marken

Møbler — Gardiner — Tepper

Sølv for
alle
anledninger

Theodor Olsens Eftf.
JUVELER SMASTRANDGT 4
BERGEN

Alt i papir og kontorartikler

TORNØE

Hos oss finner De alt i
Undertøy - Sengeutstyr

FABRIKUTSALGET A/S

URMAKER ANTON M. OLSEN

Olav Kyrresgate 1 - Tif. 13035

Våre kjente Myhre Heiser leveres over hele landet.
JONAS MYHRE **JONAS MYHRE A/S**
BERGEN OSLO
A/S MYHRES MASKININDUSTRI
BERGEN - OSLO

Eches Fargehandel

NYGÅRDSGT. 4

**All slags
skadeforsikring**

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

SVERRE W. MONSEN

Manufakturvarer - Sengeutstyr

Martin Olsen's Eftf.

S. AAKRE

BAKERI & CONDITORI

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Fargehandelvarer
Kjøkkeninnredning og utstyr

THIIS & CO A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo

Sentralbord 41 77 30

*En kjærkommen
gave:*

VIEVANNSKAR
i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Gjalligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO

A/S Norsk Medicinsk Varehus

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell - Elektromedisin - Røntgen

Pilestredet 7
Tlf. 33 43 70
OSLO

Service-avdeling
Apotekerveita 4 - Tlf. 24 921
TRONDHEIM

ERLING MOE

God fisk

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgata 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

WISBECH
FABRIKSELSKAP

Majorstua - Oslo

**MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER**

Johan Olsen & Sønner

Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90

